

שם התלמיד: _____

מבדק - נטילת ידים לסעודה

שאלה 1: מצוות מהתורה ומצוות שתקנו חכמים

סמנו "נכון" או "לא נכון": ענו על 6 מתוך 7 המשפטים הבאים:

1. מצוה מהתורה נקראת מצוה 'דאורייתא'. [נכון / לא נכון]
2. מצוות נטילת ידים לפני הסעודה היא מהתורה. [נכון / לא נכון]
3. חכמים הם אלו שתקנו לטל ידים לפני הסעודה. [נכון / לא נכון]
4. מצוות שתקנו חכמים נקראות גם מצוות מ'דברי סופרים'. [נכון / לא נכון]
5. מצוות שתקנו חכמים נקראות גם מצוות 'דרבנן'. [נכון / לא נכון]
6. חשוב מאוד להקשיב לדברי חכמים ולקיים את תקנותיהם, כמו שמקימים מצוות מהתורה. [נכון / לא נכון]
7. אם המצוה היא 'דרבנן', לא חייבים לקיים אותה בכל מצב. [נכון / לא נכון]

שאלה 2: ברכת נטילת ידים

שמעון נטל ידים וברך "על נטילת ידים" וברכת 'המוציא'. הוא נגס בכריה, וגלה שהחליף בטעות עם אחותו, והוא לא מחבב את הממרח.

א. ענו על אחד משני המשפטים:

כדי לברך "על נטילת ידים" צריך לאכל לפחות כמות של 'כביצה'. [נכון / לא נכון]
שעור 'כביצה' הוא בערך פי שנים משעור 'כזית'. [נכון / לא נכון]

ב. השלימו את המשפט:

אם שמעון _____ יאכל _____ של _____, יצא שברך _____ "על נטילת ידים" _____.

מחסן מלים: לבטלה, 'כביצה', לא, ברכת, כמות

שאלה 3: מים לנטילה

אלי יצא לטיול. הוא הוציא כריך ורצה לאכול, אך אין מים בקרבת מקום.

א. סמנו ב-X את 3 המשפטים הנכונים:

- ☐ מתר לאלי לעטף את היד במפית ולאכול בלי לטל ידים.
- ☐ לפי ההלכה, אסור לאכול לחם בלי נטילת ידים גם אם עוטפים במפית.
- ☐ מי שמתאפק ומחכה עד שימצא מים לנטילה - "תבוא עליו הברכה".
- ☐ לפי אדמו"ר הזקן ראוי להחמיר ולא לאכול כלל ללא נטילת ידים.
- ב. כאשר המים רחוקים מאוד, ואלי עוטף את ידיו במפית, ואוכל ללא נטילה - באיזה משג מדובר?

- ☐ שעת הדחק
- ☐ 'כביצה'
- ☐ 'רביעית'

שאלה 4: מאכל שטבולו במשקה. ענו:

מאיר התישב לאכול קורנפלקס עם חלב. לוי אחיו קרא לעברו: "אתה צריך לטל ידים, זה 'מאכל שטבולו במשקה'!"

א. האם לוי צדק, כשאמר למאיר לטל ידים על קורנפלקס? כן / לא

ב. השלימו את ההסבר:

קורנפלקס עם חלב רגילים לאכל באמצעות _____, ולכן אין חובה בנטילה. מאיר לא חייב בנטילה כי הוא אוכל את המאכל בעזרת כף, ולא נוגע בו ב_____.

שאלה 5: חציצה

א. השלימו בעזרת מחסן המלים:

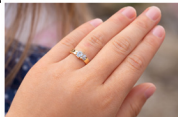
דבר המפריע למים להגיע אל העור של היד נקרא _____.

אם יש לי בץ על היד, אני חייב _____ אותו לפני הנטילה.

פלסטר על פצע שעדיין לא הבריא _____ נחשב חציצה.

מחסן מלים: חציצה, אינו, לנקות,

ב. חציצה או לא? ענו על 3 מתוך 4 מקרים.

המקרה	חציצה (להוריד)	לא חציצה (להשאיר)
טבעת על האצבע		
שפשפתי ונשאר סימן של צבע		
פלסטר על פצע שכבר התרפא		
קצת בא יבש על כף היד		

שאלה 6: דיני המים והכלי.

ענו על 6 מתוך 7 המשפטים הבאים - נכון או לא נכון:

מתר לטל ידים במים שאינם ראויים לאכילת כלי. נכון/ לא נכון
 המים צריכים לכסות את כל כף היד עד הפרק. נכון/ לא נכון
 אם נקו אצבע בתוך כוס המים - המים נכסלו לנטילה. נכון/ לא נכון
 מתר לטל ידים מספל שיש בו חר. נכון/ לא נכון
 אם מישהו נגע במים שבתוך הנטלה - המים כשרים. נכון/ לא נכון
 הספל צריך להכיל כמות של 'רביעית' מים לפחות. נכון/ לא נכון
 מתר לטל ידים ללא ספל - ממים שיוצאים מממטרה. נכון/ לא נכון

שאלה 7: סדר הנטילה

סדרו את הפעולות מ-1 עד 6:

- ☐ שופכים 3 פעמים על יד שמאל.
- ☐ מנגבים את הידים.
- ☐ בודקים שהידיים נקיות ויבשות.
- ☐ מברכים "על נטילת ידים" ומשפשפים את הידים.
- ☐ שופכים 3 פעמים על יד ימין.
- ☐ לוקחים את הנטלה ביד ימין ומעבירים ליד שמאל.

בהצלחה רבה